

ANALİTİK EPİDEMİYOLOJİ

ANKARA ÜNİVERSİTESİ, VETERİNER FAKÜLTESİ,
MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Analitik Epidemiyolojik Araştırma Tipleri

a) Kalitatif araştırma

b) Kantitatif araştırma

i. Analitik deneysel araştırma

iii. Model çalışması

ii. Analitik gözlemsel araştırma

iv. Sürekli gözlem

- Kros-seksiyonel çalışmalar

- Longitudinal çalışmalar

1. Vaka-kontrol çalışması

2. Kohort çalışma

ii. Analitik gözlemsel araştırmalar

- **Doğal koşullarda oluşan hastalıkların** oluştukları ortamda izlenmesi ve analiz edilmesine **analitik gözlemsel araştırma** denir.
- Doğal olayları kapsadığı için “saha ya da gözlem çalışması”
- Analitik yöntemler kullanıldığı için “analitik çalışma”
- Amacı ve temel yaklaşımı analitik deneysel araştırmalar ile aynıdır.
- Hastalık doğal seyrini takip etmektedir.
- Bilgi toplanması ve değerlendirilmesi aşamasında hayvanlar gruplara ayrılabilir.
- Örn. Hasta ve sağlıklı hayvanlar
- Örn. Hastalık etkenine maruz kalanlar ve kalmayanlar

ii. Analitik gözlemsel araştırmalar

Avantajları;

- Hastalıkların **doğal ortamında** izlenebilmesini mümkün kılar.
- Hastalığın doğal koşullardaki seyri hakkında fikir elde edilir.
- Hastalıkların **çok sayıda hayvan** üzerinde izlenebilmesini mümkün kılar.
- Bu bilgiler diğer hayvan popülasyonları için genelleştirilebilir.

Dezavantajları;

- **Çok sayıda araştırmacıya** gereksinim duyulur
- Hastalıkla ilgili sınırlı sayıda parametre değerlendirilebilir.
- **Direkt sebep-sonuç ilişkisi kurulamaz.**
- Tanımlayıcı amaçla kullanılamaz.

ii. Analitik gözlemsel araştırmalar

Analitik gözlemsel çalışma, hayvanları **hastalık ve hipotez edilen risk faktörünün bulunup bulunmama durumuna** göre sınıflandırır.

Araştırmalarda, 2x2 olasılık tablosu oluşturulur.

- Kros-seksiyonel çalışmalar
- Longitudinal çalışmalar
 - 1. Vaka-kontrol çalışması
 - 2. Kohort çalışma

Kros-seksiyonel (kesit) çalışma

- **Belli bir zaman kesitinde** hastalığın saptanmasına dayanır.
- Genellikle popülasyon içinden 'n' sayıdaki birey seçilir.
- Popülasyonlarda ve popülasyon içi gruplardaki **hastalık prevalansı** saptanır.
- Prevalans araştırmaları da denir.